

Súd: Najvyšší súd SR
Spisová značka: 2Cdo/31/2017
Identifikačné číslo spisu: 5313211518
Dátum vydania rozhodnutia: 31.01.2018
Meno a priezvisko: JUDr. Mária Trubanová
Funkcia: sudca
ECLI: ECLI:SK:NSSR:2018:5313211518.1

UZNESENIE

Najvyšší súd Slovenskej republiky v spore žalobcu O. W., bývajúceho v T., zastúpeného advokátom JUDr. Ladislavom Ščurym, so sídlom v Čadci, Mierova 1725, proti žalovanému T. G., bývajúcemu v T., zastúpenému spoločnosťou Advokátska kancelária VARMUS s.r.o., so sídlom v Čadci, Palárikova 83, IČO: 36 863 203, o vydanie náhrady za užívanie pozemku, o návrhu žalovaného na prerušenie konania, vedenom na Okresnom súde Čadca pod sp. zn. 7 C 185/2013, o dovolaní žalobcu proti uzneseniu Krajského súdu v Žiline z 26. októbra 2015 sp. zn. 11 Co 352/2015, takto

rozhodol:

Dovolanie o d m i e t a .

Žalovaný má nárok na náhradu trov dovolacieho konania.

Odôvodnenie

1. Okresný súd Čadca (ďalej aj „súd prvej inštancie“ alebo „okresný súd“) uznesením zo 7. apríla 2015 č. k. 7 C 185/2013-36 prerušil konanie do právoplatného skončenia veci vedenej na Okresnom súde Čadca pod sp. zn. 8 C 107/2008. Svoje rozhodnutie odôvodnil s poukazom na ustanovenie § 109 ods. 2 písm. c/ Občianskeho súdneho poriadku č. 99/1963 Zb. v znení neskorších predpisov (ďalej aj „O.s.p.“) majúc za to, že v konaní sp. zn. 8 C 107/2008 sa rieši otázka, ktorá môže mať význam pre rozhodnutie súdu v predmetnom konaní. V konaní sp. zn. 8 C 107/2008 sa žalovaný v postavení žalobcu domáha určenia vlastníckeho práva k nehnuteľnosti, k u ktorej s a v danom konaní žalobca domáha voči žalovanému zaplatať žalovanej sumy 3 700 eur s príslušenstvom. Súd prvej inštancie uviedol, že v prípade, ak by súd v konaní sp. zn. 8 C 107/2008 určil, že vlastnícke právo k spornej nehnuteľnosti patrí žalovanému, potom by bolo nedôvodné, aby žalovaný vydal žalobcovi náhradu za užívanie vlastnej nehnuteľnosti.

2. Krajský súd v Žiline (ďalej aj „odvolací súd“ alebo „krajský súd“) na odvolanie žalobcu uznesením z 26. októbra 2015 sp. zn. 11 Co 352/2015 potvrdil uznesenie súdu prvej inštancie s poukazom na § 219 ods. 1 O.s.p. ako vecne správne. Poukázal na odôvodnenie rozhodnutia okresného súdu, ktoré považoval za vecne správne, a preto sa obmedzil iba na skonštatovanie správnosti jeho dôvodov (§ 219 ods. 2 O.s.p.). Uviedol, že pokiaľ sa v konaní sp. zn. 8 C 107/2008 rieši otázka určenia vlastníckeho

práva, resp. či je vlastníkom nehnuteľnosti žalobca alebo žalovaný, tak jednoznačne ide o otázku, ktorá môže mať význam pre rozhodnutie súdu vo veci. Otázka vlastníckeho práva je prejudiciálnou otázkou, ktorú si súd môže vyriešiť sám, ale vzhľadom na prebiehajúce konanie od roku 2008, nie je hospodárne, aby túto otázku ako prejudiciálnu súd riešil sám.

3. Proti uzneseniu odvolacieho súdu podal dňa 15. marca 2016 dovolanie žalobca (ďalej aj ako „dovolateľ“). Žiadal, aby dovolací súd rozhodnutia (krajského a okresného súdu) zrušil a vec vrátil súdu prvej inštancie na ďalšie konania. Dovolanie odôvodnil s poukazom na ustanovenie § 237 ods. 1 písm. f/ O.s.p. majú za to, že rozhodnutie odvolacieho súdu je zmätočné a nepreskúmateľné. Odvolací súd sa nezaoberal námietkou žalobcu, že rozhodnutie vo veci sp. zn. 8 C 107/2008 bude mať účinky ex nunc, teda odo dňa právoplatnosti príslušného rozhodnutia o určení vlastníckeho práva do budúcnosti. Dovolateľ mal za to, že súd nesprávne aplikoval ustanovenia Občianskeho súdneho poriadku a Občianskeho zákonníka pri posudzovaní predmetu sporu, odňal mu možnosť konať pred súdom podľa § 237 ods. 1 písm. f/ O.s.p. (dovolací dôvod podľa § 241 ods. 2 písm. a/ O.s.p.). Zároveň dovolateľ považoval rozhodnutie odvolacieho súdu za nepreskúmateľné, keď v rámci odôvodnenia sa odvolací súd nevysporiadal s protiargumentmi žalobcu. Tvrdil, že rozhodnutie odvolacieho súdu je postihnuté aj inými vadami, ktoré mali za následok nesprávne rozhodnutie vo veci, a to s poukazom na § 241 ods. 2 písm. b/ O.s.p., pričom za podstatnú vadu považoval to, že rozhodnutie nie je riadne odôvodnené, a preto je nepreskúmateľné. Požiadavka riadneho odôvodnenia je poistkou proti svojvôli. Odvolací súd len potvrdil nesprávne a nezákonné rozhodnutie súdu prvej inštancie bez náležitého preskúmania, zváženia či prehodnotenia.

4. Žalovaný vo svojom písomnom vyjadrení k dovolaniu uviedol, že dovolanie proti napadnutému rozhodnutiu nie je prípustné a navrhol, aby dovolací súd dovolanie odmietol a priznal mu náhradu trov konania, ktoré špecifikujú vyčísliť.

5. Dovolateľ vo svojom stanovisku k vyjadreniu žalovaného (doručenom na okresný súd 9. novembra 2016) nesúhlasil s argumentáciou žalovaného, nakoľko podľa neho prípustnosť dovolania vyplýva z ustanovenia § 237 ods. 1 písm. f/ O.s.p. Opätovne zdôraznil, že nedostatok riadneho odôvodnenia súdneho rozhodnutia je porušením práva na spravodlivé súdne konanie a zakladá dovolací dôvod podľa § 237 ods. 1 písm. f/ O.s.p. Podľa dovolateľa rozhodnutie súdu prvej inštancie vychádza z nesprávneho právneho posúdenia veci a potvrdzujúce rozhodnutie odvolacieho súdu je tiež nesprávne a nezákonné.

6. Podľa prechodného ustanovenia § 470 ods. 1 Civilného sporového poriadku č. 160/2015 Z.z. (ďalej len „CSP“), ktorý nadobudol účinnosť 1. júla 2016, platí, že ak nie je ustanovené inak, platí tento zákon aj na konania začaté pred dňom nadobudnutia jeho účinnosti. Podľa § 470 ods. 2 veta prvá CSP právne účinky úkonov, ktoré v konaní nastali pred dňom nadobudnutia účinnosti tohto zákona, zostávajú zachované.

7. Najvyšší súd Slovenskej republiky (ďalej aj „najvyšší súd“) ako súd dovolací (§ 35 CSP) po zistení, že dovolanie podala včas strana sporu, v ktorej neprospech bolo rozhodnutie vydané (§ 424 CSP), zastúpená advokátom (§ 429 ods. 1 CSP), bez nariadenia dovolacieho pojednávania (§ 443 CSP) preskúmal vec a dospel k záveru, že dovolanie žalobcu je potrebné odmietnuť.

8. Vzhľadom k tomu, že dovolanie bolo podané pred 1. júlom 2016 (15. marca 2016), t. j. za účinnosti Občianskeho súdneho poriadku č. 99/1963 Zb. v znení do 30. júna 2016 (ďalej aj „O.s.p.“), dovolací súd postupoval v zmysle citovaného prechodného ustanovenia § 470 ods. 2 CSP a procesnú prípustnosť podaného dovolania posudzoval podľa § 236, § 237 ods. 1 a § 239 O.s.p.

9. Uznesenia odvolacieho súdu, proti ktorým je dovolanie prípustné, sú uvedené v § 239 ods. 1 a 2 O.s.p. Žalobcom napadnuté uznesenie nemá znaky uznesení, ktoré sú uvedené v týchto ustanoveniach. Dovolanie žalobcu teda v zmysle § 239 O.s.p. nevyvolalo účinky, ktoré by podľa právneho stavu ku dňu podania dovolania umožňovali uskutočniť meritórny dovolací prieskum.

10. Dovolanie žalobcu by bolo prípustné iba vtedy, ak v konaní došlo k procesným vadám uvedeným v § 237 ods. 1 písm. a/ až g/ O.s.p. Žalobca procesné nedostatky konania v zmysle § 237 ods. 1 písm. a/ až e/ a g/ O.s.p. nenamietal a chyby tejto povahy ani nevyšli v dovolacom konaní najavo. Prípustnosť dovolania preto z týchto ustanovení nevyplýva.

11. Z obsahu dovolania žalobcu je zrejmé, že prípustnosť dovolania podľa § 237 ods. 1 písm. f/ O.s.p. vyvodzuje z toho, že rozhodnutie odvolacieho súdu je zmätočné a nepreskúmateľné. Tvrdil, že odvolací súd sa nevysporiadal s argumentmi žalobcu. Vzhľadom k uvedenému ako dovolací dôvod uviedol aj § 241 ods. 2 písm. b/ O.s.p., a teda že rozhodnutie odvolacieho súdu je postihnuté aj inými vadami, ktoré majú za následok nesprávne rozhodnutie vo veci.

12. K námietke nepreskúmateľnosti (t. j. nedostatku v odôvodnení) rozhodnutia súdu nižšej inštancie, ktorou žalobca odôvodnil prípustnosť svojho dovolania v zmysle § 237 ods. 1 písm. f/ O.s.p. dovolací súd poznamenáva, že na rokovaní občianskoprávneho kolégia najvyššieho súdu, ktoré sa uskutočnilo 3. decembra 2015, bolo prijaté zjednocujúce stanovisko, právna veta ktorého znie: „Nepreskúmateľnosť rozhodnutia zakladá inú vadu konania v zmysle § 241 ods. 2 písm. b/ Občianskeho súdneho poriadku. Výnimočne, keď písomné vyhotovenie rozhodnutia neobsahuje zásadné vysvetlenie dôvodov podstatných pre rozhodnutie súdu, môže ísť o skutočnosť, ktorá zakladá prípustnosť dovolania podľa § 237 ods. 1 písm. f/ Občianskeho súdneho poriadku“. Toto stanovisko bolo uverejnené v Zbierke stanovísk Najvyššieho súdu a rozhodnutí súdov Slovenskej republiky pod č. 2/2016 a je aktuálne aj v danom prípade.

13. Najvyšší súd skúmal, či v danej veci ide o taký výnimočný prípad, kedy by nepreskúmateľnosť rozhodnutia zakladala vadu konania v zmysle § 237 ods. 1 písm. f/ O.s.p. Vzhľadom na obsah spisu a dovolaním napadnuté rozhodnutie odvolacieho súdu dovolací súd konštatuje, že v danom prípade nejde o výnimočnosť, aby písomné vyhotovenie napadnutého rozhodnutia neobsahovalo zásadné vysvetlenie dôvodov podstatných pre rozhodnutie súdu, ktorá skutočnosť by zakladala prípustnosť dovolania podľa § 237 ods. 1 písm. f/ O.s.p. Dovoláním napadnuté rozhodnutie spĺňa zákonom požadované náležitosti (§ 219 ods. 1 a 2 O.s.p. vo väzbe na § 167 ods. 2 O.s.p. a § 157 ods. 1 a 2 O.s.p.), keď treba mať na pamäti, že konanie pred súdom prvej inštancie a pred odvolacím súdom tvorí jeden celok a určujúca spätosť potvrdzujúceho rozhodnutia odvolacieho súdu s rozhodnutím súdu prvej inštancie vytvára ich organickú (kompletizujúcu) jednotu. Ak odvolací súd potvrdí rozhodnutie súdu prvého stupňa pre jeho vecnú správnosť vo výroku (§ 219 ods. 1 O.s.p.), čo znamená komplexnú správnosť potvrdzujúceho rozhodnutia z hľadiska skutkových a právnych dôvodov, potom ak sa odvolací súd v plnom rozsahu stotožňuje s odôvodnením napadnutého rozhodnutia súdu prvej inštancie, môže (ale nemusí) sa v odôvodnení obmedziť len na skonštatovanie správnosti dôvodov odvoláním napadnutého rozhodnutia súdu prvej inštancie, prípadne doplniť na zdôraznenie správnosti napadnutého rozhodnutia ďalšie dôvody (§ 219 ods. 2 O.s.p.). Uvedená právna úprava teda dovoľuje odvolaciemu súdu pri odôvodňovaní svojho potvrdzujúceho rozhodnutia, ak sú súčasne splnené dve podmienky - ak je výrok vecne správny a v celom rozsahu sa stotožňuje aj s odôvodnením napadnutého rozhodnutia, že nemusí opakovať podstatnú časť z odôvodnenia súdu prvej inštancie, ale stačí, ak v odôvodnení rozhodnutia iba poukáže na správnosť skutkových zistení a stručne zhrnie právne posúdenie veci; rozhodnutie odvolacieho súdu v sebe tak zahŕňa po obsahovej stránke aj odôvodnenie rozhodnutia súdu prvej inštancie. Z uvedeného dôvodu potom neobstojí námietka dovolateľa, že odvolací súd nezdôvodnil svoje rozhodnutie vyčerpávajúcim spôsobom zo všetkých relevantných skutkových a právnych hľadísk. Napokon treba dodať, že za vadu konania v zmysle § 237 ods. 1 písm. f/ O.s.p. v žiadnom prípade nemožno považovať to, že odvolací súd neodôvodnil svoje rozhodnutie podľa predstáv žalobcu.

14. Iná vada konania, ktorá má za následok nesprávne rozhodnutie vo veci sa považuje za relevantný dovolací dôvod (viď § 241 ods. 2 písm. b/ O.s.p.), ktorý však možno uplatniť iba v takom dovolaní, ktoré je procesne prípustné. Keďže dovolanie žalobcu nie je procesne prípustné, dovolací súd sa týmito námietkami nemohol zaoberať.

15. Z týchto dôvodov dospel najvyšší súd k záveru, že dovolanie žalobcu, ktoré bolo podľa právnej

úpravy účinnej do 30. júna 2016 procesne neprípustné, nevyvolalo účinkov sledovaný dovolaním (možnosť uskutočniť meritórny dovolací prieskum), ktorý by zostal zachovaný aj po tomto dni (§ 470 ods. 2 CSP). Najvyšší súd preto jeho dovolanie odmietol ako neprípustné podľa § 447 písm. c/ CSP.

16. Pre úplnosť dovolací súd poukazuje aj na záver ústavného súdu, podľa ktorého „prípadný nedostatok riadneho odôvodnenia dovolaním napadnutého rozhodnutia, nedostatočne zistený skutkový stav alebo nesprávne právne posúdenie veci nezakladá vadu konania podľa § 237 písm. f/ O.s.p.“ (viď IV. ÚS 196/2014).

17. Rozhodnutie o nároku na náhradu trov dovolacieho konania dovolací súd neodôvodňuje (§ 451 ods. 3 veta druhá CSP).

18. Toto rozhodnutie prijal senát najvyššieho súdu pomerom hlasov 3 : 0.

Poučenie:

Proti tomuto uzneseniu nie je prípustný opravný prostriedok.